

Τό νόημα τῆς Θείας Λειτουργίας

Πῶς αὐτά τὰ δῶρα εἶναι πάντοτε δεκτά ἀπό τόν Θεόν

Νικολάου Καβάσιλλα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 62)

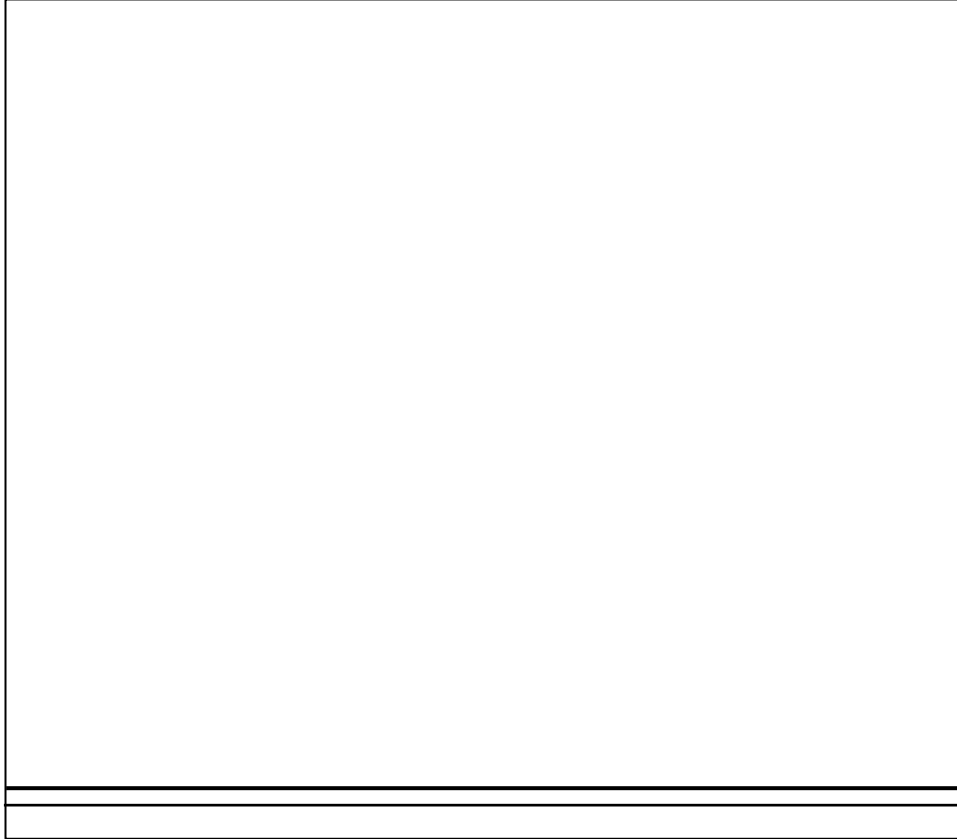
Γιατί λοιπόν, ἐάν τὰ δῶρα πού παρουσιάζονται ἀπό τοὺς πονηροὺς εἶναι πάντοτε καθαρὰ, δέν τὰ παραδέχεται ὁ νόμος τῆς Ἐκκλησίας; Διά νά ἐντροπιάσῃ τοὺς παρουσιαστάς, καί νά μάθουν τήν ὑπερβολικὴν ὀργήν τοῦ Θεοῦ πού τρέφει ἐναντίον τους, Αὐτός πού καί τὰ κτίσματά Του, τὰ ὁποῖα δέν ἔχει νά τὰ κατηγορήσῃ εἰς τίποτε, ἀποστρέφεται ἐξ αἰτίας τους καί τὰ μισεῖ καί μαθαίνοντας αὐτά, νά φοβηθοῦν καί διορθώσουν τόν βίον τους· εἰς τὰ ἴδια τὰ δῶρα ὅμως δέν ἀποδίδει καμμίαν κακίαν. Δι' αὐτό τίποτε δέν ἐμποδίζει νά γίνωνται αὐτά δεκτά καί νά ἀγιάζωνται, ἀφοῦ τήν δευτέρα παρουσίαν ἐνεργοῦν ἄνδρες ἀγαθοί.

Ἀλλὰ θά ἤμποροῦσε νά εἰπῆ κάποιος· καί ὅμως δέν εἶναι ἀγαθοί ὅλοι οἱ ἱερεῖς πού προσφέρουν, ἀλλὰ μερικοὶ κατέχονται ἀπό τήν χειροτέραν πονηρίαν· ἔτσι τό ἐπιχείρημα ἐπιστρέφει στήν ἴδιαν ἀπορίαν. Ὅταν δηλαδή τύχη νά εἶναι καί οἱ δύο παρουσιασταί θεοστυγεῖς⁽¹⁾, πρᾶγμα ἐνδεχόμενον, ἀπό ποῦ θά ἐξασφαλισθῆ ἡ ιδιότης εἰς τὰ δῶρα νά εἶναι εὐχάριστα στό Θεό καί δεκτά καί ἅγια καί ἁγιαστικά; Ἀπό πουθενά καί τότε θά εἶναι ἀληθινά ἀπρόσδεκτα πάντοτε καί ἀμφίβολα, διότι εἶναι ἀβέβαιοι οἱ τρόποι αὐτῶν πού τὰ προσφέρουν καί τὰ ἱερουργοῦν. Διότι λέγει «κανεῖς δέν γνωρίζει μέ βεβαιότητα τὰ βάθη τοῦ ἀνθρώπου ἐκτός ἀπό τό πνεῦμα πού εἶναι μέσα του»⁽²⁾. **Καί ἔτσι ὑφίσταται πολλή ἀπιστία καί ἀμφιβολία, καί δέν ὑπάρχει πουθενά καμμία βεβαιότης, καί ἡ μετάληψις τῶν ἁγιασμένων δώρων δέν θά φέρῃ κανένα ὄφελος στοὺς πιστοὺς πού μεταλαμβάνουν χωρίς ἐμπιστοσύνη.**

Αὐτά θά ἔλεγε καί θά ἀποροῦσε ὅποιος νομίζει ὅτι κύριος αὐτῆς τῆς προσαγωγῆς τῶν δώρων εἶναι ὁ ἱερεὺς· δέν εἶναι ὅμως ἀλλὰ ἐκεῖνο πού ἐνεργεῖ κυρίως τήν παρουσίαν τους εἶναι ἡ ἁγιαστικὴ χάρις (διότι τοῦτο εἶναι προσφορά τῶν δώρων, ὁ ἁγιασμός τους), ὁ δέ ἱερεὺς πού ἱερουργεῖ σέ κάθε περίπτωσιν εἶναι ὑπηρέτης ἐκείνης. Διότι αὐτός δέν φέρει τίποτε ἀπό τὰ ἰδικά του, οὔτε τοῖμα νά πράξῃ ἢ νά εἰπῆ ἀπό ἰδική του κρί-

(1) Πρῶτος ὁ ἡαῖκός πού φέρει τὰ δῶρα καί ἔπειτα ὁ ἱερεὺς πού τὰ δέχεται καί τὰ ἱερουργεῖ.

(2) Α' Κορ. 2, 11.

σι καί σκέψιν, ἀλλήλα μόνο ἐκεῖνα πού παρέλαβε ἀπό ἐκεῖ, εἴτε πράγμα, εἶναι εἴτε λόγος, εἴτε ἔργο, φέροντάς τα μέ τόν τρόπο πού τοῦ καθωρίσθηκε, τά ἀποδίδει στό Θεόν· καί ἔτσι τά δῶρα προσφερόμενα κατά τήν ἀρέσκειαν τοῦ Θεοῦ, πάντοτε εἶναι σ' Αὐτόν ἀρεστά καί δεκτά.

Τί σημασία ἔχει ἂν ὁ κομιστής εἶναι καθ' ἑαυτόν φαῦλος; Ἡ φαυλότης ἐκείνου δέν προσφέρει τίποτε στά δῶρα, οὔτε νοθεύει τήν παρουσίαν, ὅπως ἓνα ἱατρικόν φάρμακον δέν ἐμποδίζεται νά εἶναι ὑγιεινόν, ἐπειδή τό κατασκεύασε ἓνας ἀπλοϊκός ἄνθρωπος καί ἀδαής τῆς τέχνης, ἀρκεῖ νά τό συνέθεσε μέ παραγγελία καί συνταγή ἱατροῦ γιά ὅλη τήν κατασκευή του. Πραγματικά γίνεται τέτοιο φάρμακον, ὄχι μάταιον ἐξ αἰτίας τῆς ἀμαθείας τοῦ κατασκευαστοῦ, ἀλλήλα σωτήριον ἐξ αἰτίας τῆς τέχνης αὐτοῦ πού ἐξέδωσε τήν συνταγήν. Ἀπό τήν ἄγνοιαν τοῦ ὑπηρέτη δέν ἔλαβε τίποτε, ἀπό τήν τέχνη ὅμως τοῦ ἱατροῦ ἐδέχθηκε ὅλη τήν ἀποτελεσματικότητα.

Ἔτσι κι ἐδῶ τό πᾶν ἐνεργεῖ ἡ χάρις. Ὁ δέ ἱερεὺς εἶναι μόνον ὑπηρέτης, πού δέν ἔχει ἀπό τόν ἑαυτόν του οὔτε κᾶν τήν ιδιότητα νά ὑπηρετῇ διότι καί αὐτό ἀπό τή χάριν τοῦ ἔρχεται.

(Συνεχίζεται)

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 59)

Κεῖμ: Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, Κύριε, καί οὐ ποιεῖτε ἅ ἠέγω; πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καί ἀκούων μου τοὺς λόγους, καί ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίτι ἐστίν ὅμοιος. Ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε καί ἐβάθυνε, καί ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν, πλημμύρας δέ γενομένης, προσέρρηξεν ὁ ποταμός

τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καί οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν, τεθεμελίωτο

γάρ ἐπί τήν πέτραν. Ὁ δέ ἀκούσας καί μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπί τήν γῆν, χωρίς θεμελίου, ἧ προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καί εὐθέως ἔπεσε, καί ἐγένετο τό ρῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα (6:46-49).

Ἐξήγ. Εἶναι ἀναγκαῖον, λέγει ὁ Κύριος, νά εἰποῦμε καί τοῦτο εἰς ἐσᾶς, οἱ ὅποιοι μέ τά χεῖλη μέ ὁμολογεῖτε Χριστόν, μέ τά ἔργα σας ὅμως μέ ἀρνεῖσθε. Διότι ἐάν ἤμουν Κύριος, θά ἔπρεπε νά κάνετε ἐκεῖνα πού κάνουν οἱ δοῦλοι. Καί τό ἔργον τοῦ δούλου εἶναι νά κάνει ἐκεῖνο πού προστάζει ὁ Κύριός του.

Καί ἀναφέρει τί κερδίζει ἐκεῖνος πού ὄχι μόνον ἀκούει ἀλλῆλα συγχρόνως καί πράττει. Εἶναι ὅμοιος μέ ἄνθρωπον πού ἔκτισε τό σπίτι του ἐπάνω στήν πέτραν. Καί πέτρα εἶναι ὁ Χριστός, καθὼς τό μαρτυρεῖ ὁ Ἀπόστολος. Σκάπτει καί ἐμβαθύνει ἐκεῖνος ὅπου δέν δέχεται τά θεῖα λόγια ἀπλῶς καί ὡς ἔτυχε ἀλλῆλα ἐρευνᾷ τά βάθη τῶν λόγων μέ

πνεῦμα. Αὐτός θεμελιώνεται ἐπάνω στήν πέτρα καί ὅταν ἔρχονται πολλῆς βροχῆς, δηλαδή διωγμός ἢ πειρασμός, κτυπάει ὁ ποταμός ἐπάνω στό σπίτι του, πειρασμός πού εἶναι εἴτε δαίμονας εἴτε ἄνθρωπος, καί δέν ἠμπορεῖ νά τό σαλεύσει. Εἰς ποταμόν παρομοιάζεται ὁ ἄνθρωπος πού πειράζει τόν ἄλλον, μέ ὄλον τό δίκαιον. Διότι καθὼς ἡ βροχή πού πέφτει ἐπάνω στόν ποταμόν τόν αὐξάνει καί τόν ξεχυλίζει, ὁμοίως καί τόν ἄνθρωπον, ὅπου τόν πειράζει ὁ Σατανᾶς τόν αὐξάνει.

Τό σπίτι ἐκείνων πού δέν ἀκούουν τά λόγια τοῦ Κυρίου πέφτει καί γίνεται τό πέσιμο μέγαλο σφόδρα. Ἐπειδή εἶναι μεγάλα τά πεσίματα ἐκείνων πού ἀκούουν καί δέν πράττουν. Διότι ἐκεῖνος πού οὔτε ἀκούει οὔτε πράττει παῖει ἐλαφρύτερα. Ἐκεῖνος ὅμως πού ἀκούει μέν ἀλλῆλα δέν πράττει ἀμαρτάνει χειρότερα.

(Συνεχίζεται)

Ἑρωταποκρίσεις

Ἁγίου Βαρσανουφίου

Ἑρώτησις:

Ἄν συμβαίνει κάποιοι νά κλέψουν κάτι ἀπό ἐμᾶς, τί νά κάνομε;

Ἀπόκρισις:

Γνώρισμα τῶν τελείων εἶναι τό νά περιφρονοῦν τά πάντα· αὐτῶν ὅμως πού βρίσκονται σέ δεύτερη τάξι νά πάρουν αὐτά πού ἔχασαν ἢ καί νά ζημιωθοῦν ὀλίγον, ἀποβλέποντας στή στένωσι καί ἀπορία ἐκείνων πού ὀφείλουν νά τοὺς τά ἐπιστρέψουν. Αὐτό ὅμως μερικές φορές ὀδηγεῖ κάποιον καί στό νά προσφύγει στοὺς νόμους, ὅταν ἐκεῖνοι δέν δέχονται. Νά κατανοήσομε ὅμως, ὅτι τό πρᾶγμα αὐτό εἶναι γέννημα τῆς φιλαργυρίας, πού γεννᾷ σέ μᾶς βλάβη ψυχῆς καί παραβαίνομε τήν ἐντολή πού λέγει: «ἄν κάποιος θελήσει νά κριθεῖ μέ σένα καί νά πάρει τόν χιτώνα σου, ἄφυσέ του καί τό ἱμάτιον»⁽¹⁾.

Ἑρώτησις:

Τί λοιπόν, πάτερ, ἄν κανεῖς ἔλθει θέλοντας να πάρει τό ἱμάτιόν μου, νά τοῦ τό δώσω ἀμέσως; Καί πόσοι ἄνθρωποι εἶναι κακοί καί πο-

νηροί πού χαίρονται νά κάνουν αὐτό, ὥστε νά ἡμποροῦν ν' ἀφήσουν κάποιον καί γυμνόν;

Ἀπόκρισις:

Δέν λέγει αὐτό, νά τό δώσεις δηλαδή σ' αὐτόν πού θέλει ἀπλῶς νά τό πάρει, ἀλλήλα σ' ἐκεῖνον πού θέλει νά κριθεῖ μέ σένα, πρᾶγμα πού σημαίνει ἀπανθρωπιά καί δικαστήρια, τά ὁποῖα γεννοῦν βλάβη στήν ψυχή· διότι λέγει «ποῖον τό ὄφελος στόν ἄνθρωπο, ἄν κερδίσει ὅλον τόν κόσμο καί ζημιωθεῖ στήν ψυχή του»⁽²⁾.

Ἑρώτησις:

Ἐπειδή λοιπόν ὑπάρχουν μερικοί πού ἔχουν πείρα τῶν δικαστηρίων καί δέν βλάπτονται κατά τόν ἴδιον τρόπον μέ τοὺς ἀπείρους σ' αὐτά, ἄραγε εἶναι καλό νά κινοῦν τέτοιες ὑποθέσεις οἱ ἴδιοι;

Ἀπόκρισις:

Ἐάν ἔχουν πείρα τῶν δικαστηρίων, ἀλλήλα ὅμως εἴμαστε καί ἐμεῖς πού τοὺς δίνομε αἰτία τῆς βλάβης:

(1) Ματθ. 5, 40.

(2) Ματθ. 16, 26.

πλήν ὅμως σέ σύγκρισι κακῶν, ἐκεῖνο δέν εἶναι ἐλαφρότερον διότι τό νά κινήσουμε δίκες μόνοι μᾶς ὀδηγεῖ σέ ἀπώλειαν ψυχῆς. Ἐάν ὅμως καί ἐκεῖνοι βλάπτονται ὅμοια μέ μᾶς, γινόμαστε ἐμεῖς αἴτιοι τῆς βλάβης τους, καί ἡ ἀμαρτία ἀνατρέχει σέ μᾶς καί ἔχομε τήν ἴδια ζημία· διότι ἔχει γραφεῖ, «πρέπει νά ἔρθει τό κακόν, ἀλλοίμονο ὅμως σ' ἐκεῖνον μέ τόν ὁποῖο ἔρχεται»⁽³⁾.

Ἐάν ὅμως κάποιος, μή ἀρκούμενος στήν ἀπαλλαγή, προσπαθεῖ νά κακοπάθουν οἱ ἀντίδικοι, αὐτό εἶναι χειρότερον ὄλων, καί παροργίζει περισσότερο τόν Θεό πού εἶπε: «νά μή ἀνταποδίδετε κακόν ἀντί κακοῦ»⁽⁴⁾, καί «συγχωρέστε, καί θά συγχωρηθεῖτε»⁽⁵⁾.

(3) Λουκ. 17, 1.

(4) Ματθ. 6, 14.

(5) Α' Πέτρ. 3, 9.

Ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς ἔχει κρυμμένη στήν ψυχή του κάποια ζυγαριά, τήν ὁποῖαν κατεσκεύασε μέσα μας ὁ Δημιουργός, ἐπάνω στήν ὁποῖαν εἶναι δυνατόν νά γνωρίσουμε καλά τήν φύσιν τῶν πραγμάτων. «Ἐβαλα μπροστά σου τήν ζωήν, καί τόν θάνατον τό ἀγαθόν καί τό καλόν» (Δευτ. 30, 15)· δύο φύσεις πού εἶναι ἀντίθετες μεταξύ τους· ἰσοροπήσέ τις ἐπάνω στό κριτήριο τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ σου (στή συνείδησί σου) καί ζύγισε ἀκριβῶς ποιό εἶναι ὠφελιμώτερο γιά σένα... Δέν μπορεῖς νά εἰπείς τήν ἡμέρα τῆς Κρίσεως, δέν ἐγνώριζα τό ἀγαθόν. Σοῦ προσφέρεται ἡ δική σου ζυγαριά, ἡ ὁποία ἀρκεῖ νά κάνει τήν διάκρισιν τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ. Τά μέν βάρη τοῦ σώματος τά βρίσκουμε μέ τίς κλίσεις τῆς ζυγαριᾶς· ὅ,τι ὅμως ἐκλεκτόν ὑπάρχει στή ζωήν τό διακρίνουμε μέ τό αὐτεξούσιον (μέ τήν ἐλεύθερη θέλησίν μας)· αὐτό ὀνόμασε ζυγαριά, ἐπειδή μπορεῖ νά κλίνει ἐξίσου καί πρὸς τίς δύο κατευθύνσεις.

(Μεγ. Βασιλείου)

Πῶς ὁ λαός τῶν Ἰβήρων ἐδέχθηκε τόν Χριστιανισμόν

Ἐκ τοῦ Συναξαριστοῦ

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἐν ἔτει 332 ἤκμασε Γυνή εὐσεβής, ἡ ὁποία ἦτο ἄκρως γυμνασμένη εἰς τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν. Ὅθεν μοιλονότι ἠχμαλιωτίσθη ἀπὸ τοὺς Ἰβήρας, μετεχειρίζετο καὶ ἐκεῖ ἡ μακαρία τοὺς ἰδίους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Ἐπειδὴ οἱ Ἰβήρες ἦσαν τότε ἐστερημένοι τῆς ἰατρικῆς, διὰ τοῦτο, ὅταν τυχόν ἠσθένουν, συνήθιζον νὰ προστρέχουν οἱ μὲν πρὸς τοὺς δέ, ζητοῦντες νὰ μάθουν τὸν τρόπον τῆς ἰατρείας τῆς ἀσθενείας των ἐξ ἐκείνων, ὅσοι μὲ τὴν πεῖραν ἐδοκίμασαν τὴν τοιαύτην ἀσθένειαν. Ὅθεν γυνὴ ἔχουσα παιδίον, τὸ ὁποῖον δεινῶς ἔπασχεν, ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀνωτέρω θεοσεβεστάτην Γυναίκα, ζητοῦσα νὰ μάθῃ ἀπ’ αὐτὴν, τί νὰ πράξῃ εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ τέκνου της. Ἐκείνη λαμβάνουσα τὸ παιδίον καὶ θέσασα τοῦτο ἐπὶ κλίνης παρεκάλεσε τὸν Κύριον νὰ τὸ ἰατρεύσῃ, καὶ ὁ Κύριος πού γνωρίζει τὰ κρυπτά τῶν καρδιῶν χωρὶς νὰ βραδύνῃ τὸ ἐθεράπευσε.

Ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἡ θαυμασία ἐκείνη Γυνὴ ἔγινε τόσον περίφημος, ὥστε ἡ φήμη της ἔφθασεν ἕως καὶ εἰς τὰ αὐτιά τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως, ἡ ὁποία εὐθύς προσέταξε νὰ ἔλθῃ ἡ αἰχμάλωτος πρὸς αὐτήν, ἐπειδὴ ἔπασχεν ἀπὸ πάθος χαλεπὸν καὶ δυσίατον. Ἡ δὲ ταπεινῶφρων Γυνὴ εἰς τοῦτο δὲν ἐπέιθετο, κρίνουσα τὸν ἑαυτὸν της ἀνάξιον, νὰ ὑπάγῃ ἡ αἰχμάλωτος εἰς τὴν βασιλίτισσαν. Ἀλλ’ ἡ βασίλισσα, ὡς οὐδὲν νομίσασα τὸ ὕψος τῆς βασιλείας, ἐπῆγε μόνη της εἰς τὴν αἰχμάλωτον ἐκείνην δὲ θέσασα τὴν βασιλίτισσαν νὰ πηλαγιάσῃ ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην της, ὅπου καὶ τὸ παιδίον ἐπανεπαύθη, προσέφερεν εἰς αὐτὴν τὴν ἱεράν προσευχὴν ἰατρικὴν τοῦ πάθους ταχύτατον. Ἐλευθερωθεῖσα λοιπὸν ἡ βασίλισσα ἀπὸ τὸ πάθος, ἔδιδεν εἰς τὴν αἰχμάλωτον χρυσόν, ἄργυρον, πολύτιμα ἱμάτια καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα εἶναι ἀποτελέσματα φιλοτιμίας βασιλικῆς, ὥστε διὰ τούτων νὰ ἀνταμείψῃ αὐτήν, ἥτις τόσον ταχέως ἐδίωξε τὸ πάθος της. Ἀλλ’ ἡ θεία ἐκείνη καὶ εὐσεβεστάτη Γυνὴ ἔλεγεν εἰς τὴν βασιλίτισσαν, ὅτι δὲν χρειάζεται ταῦτα, μι-

σθόν δέ καί πληρωμήν μεγάλην τῆς ἰατρείας νομίζει τό νά γνωρίσῃ ἐκείνη τήν εἰς Χριστόν πίστιν καί εὐσέβειαν καί τό νά κτίσῃ Ναόν εἰς τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκ τοῦ πάθους τήν ἠλευθέρωσεν.

Ἡ βασίλισσα, ἀκούσασα ταῦτα, ἐπέστρεψεν εἰς τά βασίλεια. Καί τόν μέν ἄνδρα τῆς βασιλείας ἐξέπληξε διά τήν παράδοξον ἰατρείαν τοῦ πάθους τῆς, διηγουμένη δέ καί μέ ποῖον τρόπον ἰατρεύθη, ἐβεβαίω-
νεν, ὅτι ὁ Θεός τῆς αἰχμαλιώτου, ὁ ὁποῖος τήν ἰάτρευσεν, εἶναι ἀληθῶς καί κυρίως Θεός. Ἐἔλεγε πρὸς τούτοις, ὅτι εἶναι πρόπον νά κτίσῃ Ναόν εἰς τό ὄνομα Του καί ὅτι ὅλον τό ἔθνος τῶν Ἰβήρων πρέπει νά ἐπιστραφῇ εἰς τήν ἰατρείαν καί πίστιν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὁ δέ βασιλεὺς τήν μέν ἰατρείαν τῆς γυναικὸς τοῦ ἐθαύμαζε καί ἐπῆναι, Ναόν δέ νά κτίσῃ δέν ἤθελεν. Ἄφ' οὗ δέ παρήλθεν ὀλίγος καιρός, ἐξῆλθε ὁ βασι-
λεὺς διά κινήσιον, καί οἱ μέν ἄλλοι ἐκινήθουν ἀνεμποδίστως, ὁ δέ βασιλεὺς, μείνας μόνος μακράν τῶν ἄλλων, προσεβλήθη ἀπό τύ-
φλωσιν καί δέν ἤξευρε ποῦ νά ὑπάγῃ. Ὅθεν ἀπορήσας διά τό συμβε-
βηκός τό ὁποῖον ἠκολούθησεν εἰς αὐτόν, ἐνεθυμήθη τήν ἀπείθειαν, τήν ὁποίαν ἔδειξεν εἰς τοὺς λόγους τῆς συζύγου του, καί λοιπὸν ἐπι-
καλεσθεὶς εἰς βοήθειαν τόν Θεόν τῆς αἰχμαλιώτου Γυναικός, ἠλευθε-
ρώθη ἀπό τό σκότος καί τήν ἀορασίαν. Ἐπειτα πορευθεὶς μόνος εἰς τήν εὐσεβεστάτην αἰχμαλιωτον, παρεκάλει αὐτήν νά τοῦ δείξῃ εἰς ποῖον σχῆμα νά κτίσῃ τόν Ναόν. Καί ἡ μέν Γυνή ἐσχημάτιζε τόν Ναόν, οἱ δέ τεχνῖται τοῦ βασιλέως ἔκτιζον αὐτόν.

Ὅταν ἔλαβε τέλος ὁ Ναός καί ἔπρεπε νά ἐγκαινισθῇ ἀπό Ἀρ-
χιερέα, εὔρε καί τούτου τήν εὐκολίαν ἡ θαυμασία ἐκείνη Γυνή, διότι αὐτή κατέπεισε τόν βασιλέα τῆς Ἰβηρίας νά γράψῃ πρὸς τόν βασιλέα τῶν Χριστιανῶν καί νά ζητήσῃ νά σταλῇ ἐκεῖθεν διδάσκαλος τῆς εὐσε-
βείας. Τότε ἦτο βασιλεὺς τῶν Χριστιανῶν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, κα-
θὼς προείπομεν, ὁ ὁποῖος μαθὼν τήν αἰτίαν τῆς αἰτήσεως νύχαρίστη-
σε τόν Θεόν καί ὑποδεξάμενος φιλοφρόνως τοὺς ἀπεσταλημένους πρεσβευτάς, ἔστειλεν εἰς τήν Ἰβηρίαν Ἀρχιερέα ἐστολισμένον μέ πίστιν καί σύνεσιν καί μέ πολιτείαν ἐνάρετον, ὁμοῦ καί δῶρα πολλὰ, διά νά γίνῃ κήρυξ καί διδάσκαλος τῆς θεοφωνίας εἰς τό ἔθνος ἐκεῖνο. Οὗτος λοιπὸν πορευθεὶς ἐκεῖ, μέ θαύματα καί διδασκαλίας εἴληκυσεν εἰς τήν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καί ἐβάπτισεν αὐτούς, κτί-
σας δέ εἰς διάφορα μέρη ἱεροῦ Ναοῦ καί χειροτονήσας ἱερεῖς, ἐπέ-
στρεψεν εἰς θεογνωσίαν ὅλον τό ἔθνος τῶν Ἰβήρων καί οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Οὗτος εἶναι ὁ τρόπος τῆς ὑπὸ τῶν Ἰβήρων ἐπιγνώσεως τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.